

Opfølgning budgetforlig 2009 for Psykiatri og Social

Opfølgning budgetforlig 2009 for Psykiatri og Social

1. Indledning

I budgetforliget for 2009 er der for behandlingspsykiatrien vedtaget en række konkrete besparelser ligesom der er en række tilkendegivelser vedr. gennemførelse af psykiatriplanen og den stationære behandlingskapacitet i Børne- og Ungdomspsykiatrien.

Dette notat redegør for status for gennemførelse af besparelser i 2009 samt status vedr. Psykiatriplanen.

Regionsrådet fik på mødet den 17. december 2008 en redegørelse for samling af den stationære behandlingskapacitet for unge i Risskov og Herning. Denne del omtales derfor ikke i dette notat.

2. Psykiatriplanen

Psykiatriplanen blev vedtaget d. 16. april 2008 med et bredt politisk forlig. Planen indeholder rammerne for de næste års udvikling af psykiatrien. Målet er bl.a. at sikre, at psykiatrien har en effektiv og faglig stærk organisation, ensartet serviceniveau, og at organisationen er baseret på fælles principper. Hertil kommer udnyttelsen af de faglige og økonomisk stordriftsfordele, som er opstået med regionens tilblivelse. Psykiatrien skal samtidig være med til, at bidrage til en øget og mere nuanceret forståelse af psykisk sygdom, og bidrage til, at mennesker med psykiske sygdomme har samme adgang til behandling som mennesker med somatiske sygdomme.

Ud af psykiatriplanens i alt ca. 200 anbefalinger er ca. 45 anbefalinger blevet realiseret siden vedtagelsen. Al behandling af de spiseforstyrrede er blevet samlet i Center for Spiseforstyrrede. Der er lavet nye aldersgrænser mellem børne- og ungdomspsykiatri og voksenpsykiatri. Derudover er der etableret en række nye behandlingstilbud. Der er etableret klinikker for

Dato 26-03-2009

Leif Hvid Jensen

Tel. +45 8728 4045

Leif.Jensen@ps.rm.dk

1-22-73-1-09

Side 1

Angst og Tvang i henholdsvis Viborg og Silkeborg. Der er ligeledes etableret et regionsdækkende tilbud til unge med en nydebutterende skizofreni (OPUS), idet der blev etableret klinikker i henholdsvis Herning og Horsens. De to klinikker indgår i et tæt samarbejde med klinikken i Risskov samt med OPUS-tilbuddet i børne- og ungdomspsykiatrien. Retspsykiatrien blev styrket. Der blev bevilliget midler til, at der kan etableres et nyt retspsykiatrisk rehabiliteringsafsnit i Risskov. Ligesom den ambulante og opfølgende indsats i forhold til retspsykiatriske patienter er styrket i Risskov, Viborg og Horsens. Endelig er der etableret et fælles behandlingskoncept for traumatiserede flygtninge i Region Midtjylland.

I budgetforliget for 2009 er det forudsat, at der etableres en omstillingspulje til dækning af udgifter i forbindelse med gennemførelse af psykiatriplanen ligesom det blev forudsat, at der overføres 7 mio. kr. fra 2008 til 2009 til dækning af engangsudgifter i 2009.

Regnskabet for 2008 giver kun i et meget begrænset omfang mulighed for at skabe et økonomisk råderum til brug for gennemførelse af iværksatte initiativer vedr. psykiatriplanen i 2009.

3. Status vedrørende ændring af sengekapaciteten i 2009

I dette afsnit redegøres for den ændring af sengekapaciteten, der realiseres i 2009 som en konsekvens af Region Nordjyllands hjemtagelse af patienter, beslutningerne i Psykiatriplanen og budgetforliget for 2009.

Samlet betyder ændringerne, at der lukkes 39 senge, hvoraf de 24 senge kan henføres til Region Nordjyllands hjemtagelse af patienter. Hertil kommer, at der i løbet af 2009 genåbnes 16 senge på Afdeling S i Risskov, der har været midlertidigt lukket.

Ændring af sengekapaciteten som følge af Region Nordjyllands hjemtagelse af patienter

Regionsrådet vedtog den 16. april 2008 en omlægning af Regionspsykiatrien i Kjellerup, Skive og Regionspsykiatrien i Viborg som følge af, at Region Nordjylland har hjemtaget en del af sine patienter fra 1. januar 2009:

- 16 senge lukkes i Døgnet Viborg pr. 1. januar 2010 i forbindelse med omlægning af Viborg/Skive
- 10 senge lukkes i Døgnet Skive pr. 1. januar 2010 i forbindelse med omlægning af Viborg/Skive
- Der etableres 12 senge i Viborg pr. 1. januar 2010 i forbindelse med omlægningen i Viborg/Skive
- 5 retspsykiatriske senge fastholdes i Viborg i forbindelse med afvikling af benyttelsesaftalen med Region Nordjylland
- Der lukkes 10 senge pr. 1. januar 2009 som følge af omlægningen i Kjellerup

Samlet betyder Region Nordjyllands hjemtagelse af patienter, at der i alt lukkes 24 senge.

Ændring af sengekapaleten som en konsekvens af beslutninger i psykiatriplanen og vedtagelsen af budgetforliget

- Center for Spiseforstyrrelser i Risskov åbner i maj/juni 2009 6 senge til voksne, som følge af samlingen af behandlingen i Risskov. Center for spiseforstyrrelser har fået det regionsdækkende ansvar for særlige behandlingstilbud til patienter med spiseforstyrrelser uanset patientens alder.
- Der lukkes 12 ungdomspsykiatriske senge (heraf lukkes 4 i Risskov og 8 i Viborg) som følge af ændringen i aldersgrænsen mellem voksen- og børnepsykiatrien.
- I forbindelse med Regionsrådets beslutning den 17. december 2008 og beslutningen i budgetforliget for 2009 om, at det psykiatriske sengeafsnit skal omlægges i Silkeborg, lukkes 22 senge. Den stationære behandling for borgerne i Silkeborg kommune vil fra 1. juli 2009 blive varetaget i Risskov, hvor Almenpsykiatrisk Afdeling S, genåbner 8 senge (Almenpsykiatrisk Afdeling S har i ca. 6 måneder af 2008 haft lukket et sengeafsnit, hvoraf der genåbnes 8 senge pr. 1. februar 2009, mens de sidste 8 senge genåbnes pr. 1. juli 2009). Endvidere vil patienter fra Skanderborg pr. 1. januar 2009 blive indlagt i Regionspsykiatrien Horsens, som i 2007/2008 har haft en lav belægning.
- Retspsykiatrisk Afdeling åbner pr. 1. september 2009 12 rehabiliteringssenge.
- 3 senge lukkes i Holstebro i forbindelse med omlægning af optageområder ml. Herning og Holstebro pr. 1. januar 2009.
- 4 senge etableres i Randers som en følge af omlægning af sengeafdelingerne i Randers

Samlet betyder ændring af sengekapaleten som en konsekvens af beslutninger i psykiatriplanen og vedtagelsen af budgetforliget, at der lukkes 15 senge.

4. Nedlægning af sengeafdeling i Silkeborg

I forbindelse med vedtagelse af Psykiatriplan for Region Midtjylland har Regionsrådet besluttet, at det psykiatriske sengeafsnit i Silkeborg skal omlægges i løbet af 1-2 år. Med udgangspunkt heri er der i samarbejde med Silkeborg Kommune udarbejdet et oplæg med forslag til den fremtidige psykiatri i Silkeborg, som blev godkendt i Regionsrådet den 17. december 2008 og i Silkeborgs Byråd den 29. januar 2009.

Forslaget omfatter etableringen af et fælles kommunalt og regionalt Psykiatriens Hus i Silkeborg, der skal indeholde dele af Silkeborg Kommunes socialpsykiatri, alle Region Midtjyllands behandlingstilbud til psykisk syge i Silkeborg samt et fælles kommunalt og regionalt tilbud om midlertidigt ophold med henblik på tryghed og stabilisering.

I budgetforliget blev det aftalt, at der ikke oprettes 6-12 senge i forbindelse med omlægningen i Silkeborg. Det forudsættes, at Århus Universitetshospital i Risskov varetager den stationære behandling fra Silkeborg-området, og at Horsens varetager den stationære behandling for Skanderborgområdet inden for rammerne af de nuværende sengeafdelinger. Der er i den sammenhæng vedtaget en besparelse på 12 mio. kr.

Som konsekvens heraf er det besluttet, at det psykiatriske sengeafsnit omlægges med virkning fra 1. juli 2009. De nye tilbud i Silkeborg etableres med virkning fra 1. juli 2009 samtidig med sengeafsnittets omlægning – dog etableres Daghospitalet for patienter med affektiv lidelse og bipolar affektiv lidelse fra 1. august 2009.

Silkeborg Kommune og Region Midtjylland arbejder på at afdække forskellige permanente fysiske placeringsmuligheder for Psykiatriens Hus, som hurtigst muligt vil blive forelagt Forretningsudvalget og Regionsrådet. Idet der vil være en overgangsperiode på 2-3 år, inden Psykiatriens Hus kan stå fysisk opført, er det nødvendigt med en overgangsløsning fra det psykiatriske sengeafsnit omlægges 1. juli 2009, og indtil Psykiatriens Hus kan stå klar til brug.

Regionsrådet godkendte den 18. marts 2009 en indstilling om, at overgangsløsningen etableres på første sal i de eksisterende rammer i bygning 15 i det psykiatriske sengeafsnit.

På første sal i bygning 15 kan følgende tilbud etableres:

1. Daghospital for patienter med affektiv lidelse og bipolar affektiv lidelse
2. Udgående og døgndækkende hjemmebehandling, som også vil være vagthavende for det midlertidige ophold til tryghed og stabilisering
3. 3 kommunale og 3 regionale pladser til midlertidigt ophold til tryghed og stabilisering. Det har ikke været muligt at finde plads til 6 kommunale og 6 regionale pladser i sammenhæng og geografisk nærhed til de øvrige regionale behandlingstilbud. Det er derfor, på baggrund af drøftelser mellem Silkeborg Kommune og Region Midtjylland, vurderet, at en samtidig opstart af det midlertidige ophold fra 1. juli 2009 er så afgørende, at det midlertidige ophold i overgangsperioden bør indledes med et mindre antal pladser med henblik på at indlede samarbejdet og opnå erfaringer og kendskab til hinandens arbejdsgange og metoder. Eftersom der i det midlertidige ophold som udgangspunkt kun er 1 medarbejder på vagt i dag-, aften- og nattetimerne, vil driftsudgiften være den samme.

Administrationen vil i overgangsperioden være i en villa på Falkevej 17. Klinik for Angst- og Tvangslidelser og Team vil i overgangsperioden fysisk blive samlet med Team for Personlighedsforstyrrede i Kjellerup, mens Lokopsykiatrisk Center Silkeborg vedbliver at være fysisk placeret i Papirfabrikken indtil Psykiatriens Hus kan stå fysisk opført.

Som en konsekvens af, at det er besluttet at det psykiatriske sengeafsnit først omlægges fra 1. juli 2009 betyder det, at det ikke er muligt at realisere den fulde besparelse i 2009. Det forventes, at der kan realiseres en besparelse på ca. 5 mio. kr. i 2009, idet der skal anvendes ca. 1 mio. kr. til etablering af den midlertidige løsning i bygning 15 og Falkevej 17 jf. beslutning på Regionsrådets møde den 18. marts 2009. Der henstår herefter en urealiseret besparelse på ca. 7 mio. kr. i 2009.

5. Omlægning af psykiatriske funktioner i Viborg/Skive

Regionsrådet vedtog den 16. april 2008 en omlægning af Regionspsykiatrien i Skive og Regionspsykiatrien i Viborg som følge af, at Region Nordjylland har hjemtaget en del af sine patienter fra 1. januar 2009.

I budgetforliget for 2009 blev det besluttet, at der i forbindelse med omlægningen skulle gennemføres en besparelse på 3,5 mio. kr. med fuld virkning fra budget 2009.

Hjemtagningen nødvendiggør en generel omorganisering af Regionspsykiatrien Viborg og Regionspsykiatrien Skive.

I det oprindelige oplæg var det forudsat, at omlægningen var gennemført pr. 1. januar 2009 således, at det var udgiftsneutralt i forhold til Region Nordjyllands hjemtagelse af patienter.

Med psykiatriplanens vedtagelse besluttede Regionsrådet, at afviklingen af døgnhusene i Viborg og Skive skulle ske på en sådan måde, at patienter ikke ville komme til at opleve en periode uden adgang til de behandlingstilbud, som de har behov for.

Regionsrådets beslutning om en forskydning af omlægningen betød, at det ikke var muligt at gennemføre omlægningen med virkning fra 1. januar 2009.

Det betyder, at der skal oprettes og omlægges til nye funktioner samtidig med, at visse af de hidtidige tilbud stadig er i drift.

Omlægningen af de psykiatriske funktioner i Viborg og Skive sker i henhold til følgende plan.

Tidspunkt	Aktivitet
1. januar 2009.	Overførsel af patienter fra Kjellerup-området til Regionspsykiatrien i Viborg er gennemført
1. januar 2009	Specialiseringen af sengeafsnittene er gennemført
1. august 2009	Specialiseringen af de ambulante funktioner forventes gennemført
1. jan 2010	Lukningen af døgnhusene i Skive og Viborg.
1. jan 2010	Ibrugtagning af 12 nye senge i Viborg

Det betyder, at det først fra budget 2010 vil være muligt at gennemføre den ønskede besparelse på 3,5 mio. kr. Derudover vil der i 2009 være merudgifter til at opretholde den nuværende sengekapacitet i Viborg og Skive samtidig med, at indtægterne fra Region Nordjylland er faldet bort fra 1. januar 2009.

Størrelsen af merudgifterne i 2009 er ikke p.t. endelig opgjort, idet både den nuværende og fremtidige bemandsingssituation på de enkelte afsnit vil kunne vise store udsving i forbindelse med gennemførelsen af omlægningerne herunder opkvalificering og omskoling af personalet til nye opgaver.

En modelberegning lavet i forbindelse med godkendelsen af omstillingsplanen for regionspsykiatrien Skive og Regionspsykiatrien Viborg tiltrådt i Regionsrådet d. 16. september 2009 viser at forskydningen - som beskrevet ovenfor - af tidsplanen i forhold til de oprindelige forudsætninger medfører en merudgift på 7.617.000 kr. i 2009.

I budgetforliget blev det forudsat, at der i forbindelse med budgetoverførslerne fra 2008 til 2009 kan overføres 10 mio. kr. til dækning af ovennævnte merudgifter.

Regnskabet for 2008 giver kun i begrænset omfang mulighed for at overføre midler til at dække disse merudgifter.